

С. М. Василик, В. П. Мацько

Нагірна Стефанія Іванівна

НАГІРНА Стефанія Іванівна (дівоче – Чабан; 09. 09. 1898, містечко Гримайлів Скалат. пов., нині смт Гусятин. р-ну Терноп. обл. – 05. 02. 1993, Нью-Йорк) – співачка (сопрано), педагог, громадська діячка. Бабуся О. Кузишина. Закін. учит. семінарію (1919), Вищий муз. інститут (1923) у Львові, Укр. високий пед. інститут та Консерваторію (кл. А. Кадержабека; обидва – 1930) у Празі. Була зав. інтернату для дівчат побли. Праги, займалась виданням учнів. ж. «Зірка». Н. – чл. літ. гуртка «празька школа». Брала активну участь у діяльності Укр. жін. союзу, зокрема 1934 була делегована на Укр. жін. конгрес (Станіслав, нині Івано-Франківськ) із доповіддю «Денаціоналізація українських дітей на еміграції». 1919–44 виступала в укр. концертах у Львові, Празі, Берліні. 1930 виконала «Пісню пісень» В. Барвінського для сопрано, скрипки та фортепіано із Р. Мировичем та Р. Сімовичем на святі-академії. Брала участь разом із О. Руснаком у концертах із нагоди 30-річчя смерті М. Лисенка за участі хору під керівництвом О. Приходька (Прага). Викладала в укр. гімназіях у Подєбрадах (нині Чехія, 1931–37), Рахові (нині Закарп. обл., 1938–39), м. Модржани (побли. Праги). Згодом повернулася до Праги, де займалася перекладац. діяльністю. 1945–48 перебувала у таборі для переміщених осіб (м. Регенсбург, Німеччина), де брала активну участь в Об'єдн. укр. жінок на еміграції. 1947 переклала українською мовою з англ. і видала кн. для дітей «Пригоди хороброго голуба» бенгаль. письменника Д.-Г. Мукерджі (2-е вид. – США), написала цикл новел на муз. теми, серед яких – «Adagio» (надрук. у «Краківських вістях» та ж. «Громадянка» у Німеччині; згодом передрук. в «Adagio: Життєвий шлях С. Нагірної», Л., 2003). У 1949 емігрувала до Нью-Йорка, де провадила пед. діяльність, була чл. управи Укр. літ. мист. клубу, очолювала батьків. комітет Укр. муз. інституту (м. Чикаго, США). Від 1969 – референт Об'єдн. працівників літ-ри для молоді. У різний час публікувалася в ж. «Жінка» (Львів), «Жіночий світ», «Наше життя» (Канада), «Краківські вісті» (Польща),

«Громадянка», «Українське слово» (Німеччина). У репертуарі – твори М. Лисенка, К. Стеценка, О. і Н. Нижанківських, В. Барвінського, Д. Січинського, С. Людкевича, Я. Лопатинського, В.-А. Моцарта, К. Вебера, Ж. Бізе, Дж. Верді, Дж. Пуччіні, Б. Сметани, А. Дворжака, українські народні пісні. Мала красивий, добре поставлений голос широкого діапазону, володіла чудовою дикцією та артистизмом. Вокал. майстерність Н. цінували Н. Нижанківський і В. Барвінський, які часто їй акомпанували.

Основні партії

Оксана («Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемовського), Цвіркунка, Панна з трояндою («Чорноморці», «Ноктюрн» М. Лисенка), Софія («Галька» С. Монюшка), Арсена («Циганський барон» Й. Штраусса).

Основні праці

Музичні й звукові моменти в творах Ольги Кобилянської // Жінка. Л., 1937. Ч. 19–20, 23, 24; Із моїх музичних спогадів // Наше життя. 1952. Ч. 6; Український музичний інститут // Там само. 1955. Ч. 6–9; Музика в творах Ольги Кобилянської // Нар. воля. 1963. Ч. 44; Український музичний інститут // Свобода. Нью-Йорк, 1967, 10 берез.; Платоніда Щуровська-Россіневич // Там само. 1974, 21 лют.; У століття Станислава Людкевича // Екран. 1979. Ч. 104–105; Праця українського жіноцтва в Регенсбурзі – в оселі й області // Регенсбург: ст., спогади, док. до історії укр. еміграції в Німеччині після Другої світової війни. Нью-Йорк; Париж; Сідней; Торонто, 1985.

Рекомендована література

1. Празька консерваторія // Діло. 1931, 9 серп.;
2. Ювілей М. Лисенка в Празі // Голос. Берлін, 1943. Ч. 4;
3. Коваленко Л. Українська жінка в журналістиці // Свобода. Нью-Йорк, 1969, 15, 18 лют.;
4. Луцька О. На свіжу могилу св. п. С. Нагірної // Там само. 1993, 16 квіт.;
5. Adagio: Життєвий шлях С. Нагірної. Л., 2003;
6. Луцька О. Життєвий шлях Стефанії Нагірної // Наше життя. 2004. Ч. 4;
7. Карась Г. Музична культура української діаспори у світовому часопросторі ХХ століття. Ів.-Ф., 2012;
8. Кліш І. Мистецька діяльність Стефанії Нагірної у контексті вокального мистецтва України і діаспори // Молодь і ринок. 2016. № 3(134).

Бібліографічний опис:

Нагірна Стефанія Іванівна / С. М. Василик, В. П. Мацько// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2020. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-71452>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).